

Doktoranduszok Országos Szövetsége
Közgazdaságtudományi osztályának
IX. Téli Konferenciája

Absztraktkötet

2023

Óbudai Egyetem Budapest

Doktoranduszok Országos Szövetsége
Közgazdaságtudományi osztályának
IX. Téli Konferenciája

Absztraktkötet

Szerkesztők:

Horváth Bálint

Földi Péter

ISBN 978-80-974152-4-2

Együttműködő partnerek:

TéKa, Komárom (Szlovákia)

Óbudai University Budapest

A pályázat az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő által meghirdetett Nemzeti Tehetség Program NTP-FKT-M-22-0005 kódszámú pályázati támogatásból valósult meg.

Tartalomjegyzék

Az inflációnak és a jegybanki alapkamat emelésének a KKV-kra gyakorolt hatása 2020-2023 között. 7	
Magyarországon a KKV-k számának alakulása 2020-2022 között.....	8
Marketing a képzőművészetben	9
Édességipari gyártó több szempontú értékelése – lehetséges jövőképek felvázolása.....	10
Investigation of innovation performance of Hungarian MSMEs based on qualitative research	11
Serious games and simulations in management and organization sciences - A narrative literature review	12
Stressz és kiégés a befektetések világában	13
Stock price prediction using Support Vector Machine on high frequency data.....	15
Analyzing the relationship between industrial policy and entrepreneurial ecosystem	16
The impact of innovation policy on the entrepreneurial ecosystem	17
Gazdaságfejlesztési lehetőségek vizsgálata egy székelyföldi húsfeldolgozó-szövetkezet példáján keresztül.....	18
The spread of cycling	19
Fiskális politika a fogyasztóvédelemben	20
Európai Unió Keretprogramok strukturális elemzése a résztvevők adatai alapján projekt portfólió környezetben.....	21
Internet usage habits of agriculture workers	22
A first look on the possible impacts of ChatGPT on university education	23
Az online utazásvásárlás észlelt kockázatának meghatározó tényezői a COVID-19 alatt	24
A Sharing Economy jelenségben való részvétel okai és befolyásoló tényezői.....	25
A vállalatok ellátási láncbeli és logisztikai gyakorlata, a kapcsolati hálók vizsgálata	26
M&A ügyletek a magyar IT szektorban.....	27
A külföldi közvetlen tőkebefektetések hatása a térgazdasági fejlődésre Magyarországon.....	28
Táv munka – a szakszervezetek bértárgyalási mechanizmusa.....	29
A társadalmi innovációval szemben támasztott elvárások értékelése	30
A digitális szakadék kihívásai Észak-Magyarországon.....	31
A bizalmatlanság kora. Tehetünk-e bármit a békéért?	32

University students' tattooing habits.....	33
Magyar önkormányzati vállalatok gazdálkodásának fenntarthatósága.....	34
The evolution of e-commerce in the Kyrgyz Republic.....	35
Influence of socio-demography on motivations, consumption behaviour, and satisfaction of domestic tourists	36
A világjárvány hatása a turizmusra	37
Language learning in our country	38
Decision making model for enterprises	39
Design fenntarthatósági stratégia marketing szemszögből	40
Agriculture in Morocco: Sustainable development, climate-smart agriculture, and the potential usefulness of political ecology perspectives	41
Fenntarthatóság	42
Appointing women leaders	43
A növekedési elméletek hatásai a nyugdíjbiztonságra	44
Geotermikus energiák közvetlen hasznosítása a logisztika zöldítésében	45
Logisztikai területek és folyamatok.....	46
Mondd, Te mit választanál? - Két fogás környezetszempon্তু összehasonlítása	47
Az agrártársadalom helyzetének bemutatása empirikus eredményeken keresztül	48
Determinants of insurance companies profitability in Ethiopia	49
A bizalom fontosságának és jelenlétének vizsgálata home office esetén agilis szervezetekben.....	50
Fenntarthatóság és filmturizmus – megoldások a látogatómenedzsment eszközeivel	51
The impact of stress in hospitality.....	53
Difficulties and limitations of research on electric cars and electric car users	54
Modern technológiák használata a mezőgazdasági gyakorlatban	55

Az inflációnak és a jegybanki alapkamat emelésének a KKV-kra gyakorolt hatása 2020-2023 között

Badinszky Eszter Rita¹ – Földi Péter²

Az infláció mértéke 2021 óta folyamatosan növekedő tendenciát mutat, amely a gazdaság minden szegletére kihat. Mind fogyasztói, mind pedig szervezeti piac oldalról erősen érezhető hatások vannak jelen mindmáig. Fogyasztói szemszögből az figyelhető meg, hogy ha bemegy egy vásárló bármely üzletbe, sokkal többet kell fizetnie, mint például egy évvel ezelőtt. A fizetések mértéke nem nő arányosan az infláció mértékével, emiatt a vásárlás során azt érezheti a vásárló, hogy a pénze sokkal kevesebbet ér, mint korábban. Ez a jelenséget nevezik pénzromlásnak, amely következtében a vásárlóerő is csökkenő tendenciát kezd mutatni.

A jegybanki alapkamatról kevesen tudják, hogy mindenki életében jelentős szerepet játszik. A Magyar Nemzeti Bank feladata a monetáris politika eszköztárának megfelelő használata. A jegybanki kamatemeléssel mérsékelni lehet az infláció mértékét. Ezt a módszert alkalmazta hazánk is az elmúlt néhány évben, melynek hatására napjainkra már 13%-nál tart az alapkamat mértéke, amely 2020 márciusában 0,75%-on állt, 2022 februárjában pedig mindösszesen még 3,40% volt. Ebből is jól látszódik, hogy az orosz-ukrán háború nagyobb hatással van hazánk gazdaságára, mint a koronavírus volt.

Kulcsszavak: infláció, pénzromlás, jegybanki alapkamat, költségek, monetáris politika

JEL kód: G01, G28

¹ Kereskedelem és marketing BA hallgató, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, badinszky.eszter@gmail.com

² tanársegéd, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi Intézet, foldi.peter@uni-obuda.hu, egyetemi tanársegéd, Budapesti Gazdasági Egyetem, foldi.peter@uni-bge.hu

Magyarországon a KKV-k számának alakulása 2020-2022 között

Badinszky Eszter Rita¹ – Földi Péter²

2020 márciusában olyan kihívások elé kellett állniuk Magyarországon a KKV szektorban dolgozó munkavállalóknak, amely komoly kihívások elé állították nem csak a KKV szektor szereplőit, de még a nagy multinacionális cégeket is. A koronavírus világszerte okozott gazdasági recessziót. Rengeteg vállalkozás ment csődbe, illetve lett deficites hosszú hónapokra, akár évekre. A fogyasztókban megváltoztak a preferenciák, át kellett értékelniük, hogy mik azok a termékek, illetve szolgáltatások, amelyek létszükségletet jelentenek és melyek azok, amelyek elhanyagolhatóak. Az utóbbi miatt következhetett be az is, hogy a vendéglátás turizmus szektor súlyos hanyatlásba kezdett sok más iparág mellett.

A KKV-k számának alakulásának 2020-2022 közötti időszakának vizsgálatánál elhanyagolhatatlan, hogy figyelmen kívül legyen hagyva a 2022 februárjában kitörő orosz-ukrán háború, hiszen tovább súlyosbította a jelenleg érvényben lévő hitel kondíciókat, illetve tovább mérsékli mindmáig a gazdaság újbóli felvirágzását. A KKV szektorokra vonatkozóan a legnagyobb csapás az energiaárak elszabadulása volt, amely alagút vége még sajnos nem tudni hol ér véget. Nagyon sok olyan vállalkozás van mindmáig Magyarországon, amely még a koronavírus hatásai után is éppen, hogy null-saldóra tud kijönni, emiatt a megnövekedett számlákat már nem képesek kitermelni, ezért be kell zárniuk az üzletet.

Kulcsszavak: koronavírus, orosz-ukrán háború, fogyasztói preferenciák, gazdasági recesszió, hitel kondíciók

JEL kód: G01, G28

¹ Kereskedelem és marketing BA hallgató, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, badinszky.eszter@gmail.com

² tanársegéd, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi Intézet, foldi.peter@uni-obuda.hu, egyetemi tanársegéd, Budapesti Gazdasági Egyetem, foldi.peter@uni-bge.hu

Marketing a képzőművészetben

Balla Rita¹

A képzőművészettel foglalkozó vállalkozások missziója sokrétű, segítheti a művészet befogadását, pozitívan befolyásolhatja az individuumból ízlését, támogatja az alkotó egyéni látásmódját és kreativitását. Mindezek mellett a művészi termékeket előállító vállalkozások számára is fontos a profit megteremtése, melynek a marketing is része, eszköze. A gazdasági értékek mellett a kulturális tőke kulturális értékeket (esztétikai, szimbolikus, történelmi vagy spirituális) foglal magába. Ez lehet kézzelfogható (emlékművek, gyűjtemények, képzőművészeti tárgyak, festmények, szobrok stb.) vagy immateriális (különböző a kulturális kifejezés és kommunikáció formái - kézműves hagyományok, értékek, társadalmi gyakorlatok). Ebben a kutatásban ennek az összetett, de izgalmas piaci rendszernek vizsgálom a szegmenseit. A kutatás része a marketing szerkezeti jellemzőinek leírása a képzőművészet piacára vonatkoztatva, a fogyasztói motiváció megértése, a képzőművészet piacára jellemző átláthatatlan piaci mozgások megértése, az adásvétel folyamatának jellemzői, az értékbecslési tényezők, valamint a vállalati művészeti szponzoráció szerepének és következményeinek vizsgálata.

Kulcsszavak: művészetek, kulturális gazdaságtan, kultúra, gazdasági antropológia, szociokulturális

JEL kód: Z1

¹ Közgazdaságtan és vállalati menedzsment, Doktorandusz, Selye János Egyetem, Gazdasági és Informatikai Kar, 133349@student.ujs.sk

Édességipari gyártó több szempontú értékelése – lehetséges jövőképének felvázolása

Bán Erika¹ – Képes Leila² – Csernák József³

Az édességipar széleskörű célcsoportja az elmúlt évtizedben szinte garantálta az ígéretes növekedést – azonban olyan hatások érték a világgazdaság egészét, amely az ilyen korábbi meggyőződések kapcsán felülvizsgálatra készítetik az elemzőket.

Az irodalmi áttekintésben röviden bemutatjuk az édességipart nemzetközi és hazai viszonylatban. Kitérünk arra is, hogy az édességgyártás számos külső követelmény által szabályozott, erősen ellenőrzött tevékenység, amely egyúttal napjaink változó fogyasztói trendjeit is igyekszik szolgálni. Ezen túlmenően mivel az édességgyártás tőkeigényes tevékenység, felhívjuk a figyelmet néhány tőkeszerkezeti elméletre is.

Az édességipar egyik ikonikus alakjának, a Nestlé Hungária Kft-nek mikroszintű elemzését több módszerrel végeztük el, amelyeknek eredményeit ismertetjük. Az idősoros vizsgálatot 2017-2021 közötti időszakra végeztük el, s törekszünk annak bemutatására, hogy hogyan érintették napjaink megpróbáltatásai ezt a nagyvállalatot. Területi összehasonlításban értékeljük az, hogy milyen eredményeket tudott elérni egy erőteljesen feltörekvő versenytárshoz viszonyítva.

Elemzésünk során komplexitásra törekedtünk, amelynek csak a konferencia terjedelmi korlátjai szabhattak határt.

Kutatási céljaink teljesülése által az eredmények átfogó képet nyújtanak a Nestlé Hungária Kft. tevékenységéről, fejlődéséről, a pandémiás kihívásokra adott válaszairól, és beruházási tevékenységei által a jövőre vonatkozó további potenciáljairól.

Kulcsszavak: édességgyártás, élelmiszerbiztonság, tőkeszerkezet, jövedelmezőség, fejlődési potenciál

JEL kód: L66, M41, G32

¹ főiskolai docens, Budapest Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, Számvitel Tanszék, ban.erika@uni-bge.hu

² BA, Deloitte, kepes.leila@gmail.com

³ egyetemi docens, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi Intézet, csernak.jozsef@kgk.uni-obuda.hu

Investigation of innovation performance of Hungarian MSMEs based on qualitative research

János Bujáki¹

Innovation literature basically differentiates worldwide, market and firm-only types of innovation. Scholars and experts primarily focus on first two sorts of innovation due to more respective data available. Firm-only innovations, however, shall not be underestimated, since they are responsible for the step-by-step developing operation and technological upgrades of businesses, especially in the case of MSMEs. Given the fact that aforementioned enterprises account for over 98% in most countries, significantly contribute to national economies' development level and also are major employees, they are worth of profound studying.

In 2022, fourteen interviews were made with owners & managers of such companies, discovering their past, ongoing and proposed innovation performance, fundraising ability and perceived business environment. Interviewees have managed their companies in various sectors and regions within Hungary with at least 16 years of company age.

Main objective was to compare respondents' companies by size category with respect to areas of research. Findings indicate interviewees' firms implemented and proposed firm-only innovations and under a certain level, they used no external financing. Workforce related problems and current macroeconomic difficulties were general.

Keywords: innovation, investment, business environment, fundraising ability

JEL code: O0, O2, O3, O4

¹ Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Doctoral School of Economic and Regional Sciences, janos.bujaki@protonmail.com

Serious games and simulations in management and organization sciences - A narrative literature review

Mátyás Hartyándi¹

Serious games and simulations have at least a half-a-century-long documented history in business practice and research. Generally speaking, simulations model and represent some aspects of real-world systems. In contrast, the term serious game, when taken seriously, is often defined as an educational game containing simulation.

This study aims to understand the role simulations and serious games play in management and organization sciences. For this goal, this narrative literature review operationalized a snowballing method, starting with relevant bibliometric literature review articles found in the Scopus database, then identifying key authors and publications in them. Articles relevant to our aim were collected and analyzed to understand the current state of research on serious games and simulations in management and organization sciences.

Preliminary results show that with 19 related publications and more than 700 citations, Anthony J. Faria is one of the central figures regarding the research question. Three of his articles, whether written alone or as the first author, are the top three highest-cited journal articles considering business topics in *Simulation & Gaming*, the leading journal in this field. He is also the second-highest cited author of simulation-based learning regarding management education.

As an academic contribution, this presentation examines the research field of serious games and simulations in management and organization sciences and presents its key authors and articles. Another relevancy lies in identifying learning as the central topic connecting the two research fields.

Keywords: literature review, serious game, business simulation, management education, simulation-based learning

JEL code: D83, M53

¹ PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem Gazdálkodástani Doktori Iskola. matyas.hartyandi@uni-corvinus.hu

Stressz és kiégés a befektetések világában

Hegedűs Szilárd¹ - Molnár Petronella² - Ferenczy András³

Mindenekelőtt témaválasztásom miértjét szeretném kifejezni. Mivel rengeteg kutatás készült az utóbbi időkben a stressz és kiégés témakörében, valamint empirikus vizsgálatok alátámasztják, hogy a stressz és a kiégés rendkívül káros az egészségre, ezért kiemelten fontos témakörnek tartom. Mivel az emberek mindennapjainak szerves része a stressz és a mai rohanó világban szinte mindenki nagyban érintett a jelenség kapcsán, továbbá kutatások is bebizonyították, hogy a lakosság közel 20%-át érinti a kiégés, mely szerintem egy nagyon magas arány, így véleményem szerint nagyon is aktuális és fontos a témakör.

Dolgozatomban kitérek a stresszel foglalkozó szakirodalomra, majd külön a munkahelyi stresszre és annak mérését/modellizését hivatott modellek bemutatására. Külön fejezetet szánok a stresszel való megküzdésre, mivel szerintem ez az egyik kulcsfontosságú tényező a témakörben. Ha az emberek nagy hányada megfelelően tudná kezelni a stresszt rengeteg betegséget lehetne ezzel megelőzni. Gondolok itt a szív és érrendszeri betegségekre, mentális problémákra és a kiégésre, valamint annak negatív hatásaira. Ezek után a kiégést és annak megelőzését részletezem, végül összefoglalom az általam fontosnak vélt kutatásokat, melyek a felsőoktatásban tapasztalható stresszel és kiégéssel foglalkoznak. Végül az ugyanezen témakörben érintett szakmákat és a hozzájuk kapcsolódó empirikus kutatások eredményeit összegzem. A kutatásom pedig a befektetők körében tapasztalható stresszt és kiégést hivatott felmérni.

Mivel hosszas keresés után nem találtam hasonló kutatást a témában, így elhatároztam, hogy én fogom ezt elvégezni. Ezt kvantitatív módszerrel végzem egy 19 kérdésből álló kérdőív segítségével. Ezen kérdőív tartalmaz demográfiai adatokra vonatkozó kérdéseket, mint pl. a nem vagy az életkor, emellett a kérdések nagy része azon változókra irányul melyek véleményem szerint befolyással lehetnek a befektetők stressz szintjére. Ilyen változók pl. a trade-k gyakorisága, befektetések átlagos időtávja, kockázattűrő képesség stb. Továbbá egyik kérdésnél a kitöltő által vélt stressz szintjére kérdezzük rá, az utolsó kérdésünk pedig arra irányul, hogy tapasztalja-e magán a befektető a kiégés jeleit.

¹ PhD, főiskolai docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, hegedus.szilard@uni-bge.hu

² PhD, adjunktus, Budapesti Gazdasági Egyetem, molnar.petronella@uni-bge.hu

³ hallgató, BGE PSZK

Vizsgálatunk bebizonyította, hogy több változó is kapcsolatban áll a stresszel és a kiégéssel, melyeket a dolgozatban részletesen kifejtünk. Végül szót ejtünk a befektetők körében tapasztalható stressz és kiégés megelőzéséről, majd összefoglaljuk a dolgozatban leírtakat.

Kulcsszavak: munka-magánélet egyensúly, kérdőíves felmérés, pénzügyi szektor

JEL kód: G01, J01

Stock price prediction using Support Vector Machine on high frequency data

Tilla Izsák¹

In recent years, with the advent of computational power, Machine Learning has become a popular approach in financial forecasting, especially in stock price analysis. In this study, we develop an active trading algorithm based on stock price prediction using Support Vector Machine that is applied to high-frequency stock price tick data.

The data used in this study is obtained from a stock exchange and includes stock prices, trading volumes, and other market indicators. The Support Vector Machine algorithm is trained on a subset of the data and tested on a different subset to evaluate its accuracy and effectiveness. The data is tested on each day in a thorough two-year period, and the algorithm is retrained before each day to ensure the most up-to-date and accurate predictions. Furthermore, we discuss the importance of proper feature selection, data pre-processing, dimension reduction, and model selection in achieving high performance with the Support Vector Machine learning algorithm.

Our results suggest that using Support Vector Machine is an effective method for predicting stock prices, and also highlights the importance of using high-frequency data, as it allows for more accurate and timely predictions. In conclusion, this study shows that Support Vector Machine can be a useful tool for active trading and stock price prediction.

Keywords: stock market, risk, SVM, machine learning, high frequency data

JEL code: G1, C06, C089

¹ PhD student, J. Selye University, Komárno, Faculty of Economics and Informatics, Department of Economics, 124278@student.ujs.sk

Analyzing the relationship between industrial policy and entrepreneurial ecosystem

Nasib Jafarov¹ - Nargiz Nahmatova²

This article discusses the importance and articulation of innovation policy from the point of view of the entrepreneurial ecosystem approach. To this end, the authors described the analysis of industrial policy based on the entrepreneurial ecosystem approach proposed by Stam (2018). Also, the role of cooperation between the public and private sector during the development of the entrepreneurship ecosystem policy are discussed. The article concludes with a brief discussion of the development of the entrepreneurial ecosystem in Azerbaijan.

Key words: industry policy, entrepreneurship, entrepreneurship ecosystem

JEL code: L26, L52

¹ PhD student, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Doctoral School of Economics and Regional Studies, Gödöllő, Hungary, jafarov.nasib@phd.uni-mate.hu

² Senior Lecturer, Baku Engineering University, Department of Public Policy, Baku, Azerbaijan, nemetova@beu.edu.az

The impact of innovation policy on the entrepreneurial ecosystem

Nasib Jafarov¹ - Ehtiman Nuralizade ²

The aim of this paper is to contribute to the field of research on the relationship between an innovation policy and an entrepreneurial ecosystem. The paper analyzes the impact of innovation policy on the entrepreneurial ecosystem in two different countries, namely Azerbaijan and Hungary.

The value of the paper is that it is the one of first academic papers attempting to compare the innovation policy of Azerbaijan and Hungary. The paper develops recommendations considering the current situation and based on the best international experience.

Keywords: entrepreneurial ecosystem, innovation policy, Azerbaijan, Hungary

JEL code: L26, L52

¹ PhD student, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Doctoral School of Economics and Regional Studies, Gödöllő, Hungary, jafarov.nasib@phd.uni-mate.hu

² MSc, Corvinus University of Budapest, Department of Public Policy and Management, Budapest, ehtimannuralizade@gmail.com

Gazdaságfejlesztési lehetőségek vizsgálata egy székelyföldi húsfeldolgozó-szövetkezet példáján keresztül

Kelemen Réka¹

Az elmúlt néhány évben a vertikális gazdálkodási tevékenységek és a rövid ellátási láncok egyre nagyobb figyelmet kapnak civil körben és szakpolitikai szinten is egyaránt. Ennek kistérségi szinten való megvalósítása és érvényesülése kifejezetten alulról érkező (bottom-up) kezdeményezésen szükséges alapuljon, hiszen a helyi, térségi igényeket csak az ott élő társadalom ismeri és tapasztalja meg igazán.

Egyre több területen népszerűsödik a szövetkezeti gazdálkodás, feldolgozás és értékesítés is, ennek ellenére még a múltbéli szövetkezeti negatív tapasztalatok miatt kételkednek a gazdálkodók ennek sikerességében. Székelyföldön jellemzően a gazdák kevésbé nyitottak a közös gazdasági tevékenységekre, valamint többségük lényegében csak a mezőgazdasági termelés tevékenységére, esetleg a betakarított termény vagy felnevelt állat értékesítésére összpontosítanak, de a feldolgozással és ezáltal feldolgozott termék értékesítésével már nem foglalkoznak, mely leginkább a szükséges gépek, eszközök, tárolóegységek hiányával, valamint a gyorsabb bevételszerzési céllal magyarázható.

Ennek ellenére többek közt Székelyföldön is egyre több jó példa mutatkozik meg a szövetkezeti tevékenység sikerességében: Szépvízi Csengő tejfeldolgozó szövetkezet, Keresztúri tejfeldolgozó szövetkezet, és a tanulmányom középpontjában álló csíkcsomortáni húsfeldolgozó szövetkezet is. Tanulmányomban Csíkcsomortáni Szövetkezetet és húsfeldolgozó üzemet mutatom be, valamint kockázatelemzésével és gazdaságfejlesztési hatásainak felfedésével foglalkozom.

Kulcsszavak: vertikális gazdálkodás, húsfeldolgozó szövetkezet, Székelyföld, térségi gazdaságfejlesztés

JEL kód: O12, Q13, R10, R11

¹ MSc hallgató, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Gödöllő; k.reka0430@gmail.com

A tanulmány a Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-22-2-I. kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával készült.

The spread of cycling

Dávid Kertész¹

I have always been very interested in cycling. So my research is one of my passions that I love to pursue. So I am also very interested in innovations and developments and safety. So I came up with this topic to give you more insight into safe cycling. First of all, I talk about the history of cycling and its development. Then I will present the safety factors. After that I will move on to primary research which will include a study of safe cycling among residents of Budapest. I will focus on the condition of the bicycles and the quality of the roads and ethical cycling. The research will be carried out in the form of a questionnaire, which will be used for data cleaning and statistical analysis. I will draw conclusions and make recommendations from the results.

Keywords: Cycling, Budapest, test, consumer

JEL code: Z1

¹ Student of Obuda

Fiskális politika a fogyasztóvédelemben

Keskeny Dávid¹

A fiskális politika a kormányzat által alkalmazott bevétel- és kiadáspolitika. A közgazdaságtan azt tanulmányozza, hogyan hatnak az egyes gazdasági politikák a gazdasági növekedésre, az inflációra, a munkanélküliségre és az egyéb gazdasági jellemzőkre. A fiskális politika hat a gazdasági növekedésre, az inflációra, a munkanélküliségre és az egyéb gazdasági jellemzőkre is. Míg a fogyasztóvédelem a fogyasztók jogainak védelmét jelenti, és a fiskális politika eszközeivel is támogatható.

A fiskális politika lehetőségei a fogyasztóvédelem terén:

A kormány támogathatja a fogyasztók tájékoztatását a termékek minőségéről és biztonságosságáról, hogy segítse őket a megfelelő döntések meghozatalában.

A kormány szabályozhatja a reklámtevékenységet, hogy megakadályozza a fogyasztók téves információval való ellátását.

A kormány alakítja az általános forgalmi adó csökkentését, hogy segítse és védje a vásárlókat.

A kormány támogathatja a fogyasztókat különféle intézmények fenntartásával és felállításával amelyek a vásárlók jogaik érvényesítésében nyújtanak segítséget.

A kormány támogathatja a vásárlók védelmét érintő jogi szabályozásokat.

A kormány támogathatja a fogyasztói tudatosság növelését.

A kormány támogathatja a fogyasztók védelmét érintő szabályozást a digitális piacokon.

A kormány támogathatja a fogyasztók védelmét érintő jogi szabályozást, a fogyasztókra vonatkozó törvények érvényesítésének erősítésével.

A fogyasztóvédelem fontos intézmény a piacgazdaságban. A fogyasztók gyakran sérülékenyebbek, mivel kevés információval rendelkeznek a termékekről és szolgáltatásokról, és nehéz lehet megérteni a háttérben lévő üzleti gyakorlatokat. Emellett a fogyasztóvédelem segíti a piacot is, mivel elősegíti a tisztességes versenyt és biztosítja, hogy a termékek és szolgáltatások megfelelő minőségűek és biztonságosak legyenek. A fogyasztóvédelem fontos a fogyasztók érdekében, de a társadalom és az egész gazdaság számára is

Kulcsszavak: Fogyasztó, Fogyasztóvédelem, Fiskális politika

Jelkód: H39

¹ PhD hallgató, Károli Gáspár Református Egyetem Állam - és Jogtudományi Kar Doktori Iskola, davidkeskeny@gmail.com

Európai Unió Keretprogramok strukturális elemzése a résztvevők adatai alapján projekt portfólió környezetben

Kisgyörgy-Pál Mária¹

1984 óta az Európai Bizottság számos keretprogramot indított el a kutatás-fejlesztés támogatására az Európai Unión belül. E programok fő célkitűzései az európai ipar nemzetközi versenyképességének fenntartása és növelése, valamint az állampolgárok jólétének növelése. A keretprogramok finanszírozást nyújtanak a magas kockázatú, bizonytalan kereskedelmi potenciállal rendelkező projektek számára. Irányítják és felgyorsítják az új, piacteremtő technológiák folyamatát. Emellett, növelik a különféle típusú, háttérrel és szereppel rendelkező szervezetek közötti kapcsolat szintjét a gazdaságban és a társadalomban. A Horizont 2020 hét éven keresztül csaknem 80 milliárd EUR keretet biztosít. Elsődleges célkitűzés, hogy Európa olyan világszínvonalú tudománnyal és technológiával rendelkezzen, amely előrelendíti a gazdasági növekedést.

Az előadás alapjául szolgáló kutatómunkámban EU-s keretprogramok kollaborációs hálózatát, az abban rejlő strukturális különbségeket vizsgálom a projekt portfólió menedzsment oldaláról tekintve. A Horizont 2020 keretprogram projektjeiben részt vevő cégeknek kigyűjtésre kerültek pénzügyi, földrajzi, valamint vállalat típusra vonatkozó adataik. Ezt követően a vállalati adatokat hozzárendeltük a keretprogram projektjeihez. A vállalati jellemzőkkel való összekapcsolással célom annak feltárása, hogy azonosíthatóak-e olyan jellemzők, melyek alapján meghatározható, hogy az egyedi projektek, multi-projektek, programok egy keretprogramon belül jellemzően milyen vállalat típusnál fordulnak elő. Emellett a H2020-as keretprogram projekt portfóliót alkotó elemekre bontásával célom, hogy jobban meg tudjuk érteni a lehetőségeket és kockázatokat, amik az EU-s keretprogramok kollaborációs hálózatához kapcsolódnak.

Kulcsszavak: projekt portfólió menedzsment, Európai Unió keretprogramok, H2020, vállalati adatok, strukturális jellemzők

JEL kód: O22, O32

¹ Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola PhD hallgató, Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Kvantitatív Módszerek Intézeti Tanszék, pal.maria135@gmail.com

Internet usage habits of agriculture workers

Anikó Kissné König¹ - Ágnes Szeghegyi²

My research colleague and I have been working in agriculture for a long time. We have been researching various agricultural topics. The subject of our research is the Internet usage habits of agricultural workers. Which we first conducted secondary research on internet concept we described usage habits. The life of agricultural workers, their work its details internet roles. After that we measured the internet usage habits of the workers through questionnaire. We also used analytical and descriptive statistics to identify several important findings. From which conclusions and recommendations were drawn.

Keywords: testing, habits, methods, internet usage habits, agriculture

JEL code: L6, Q1

¹ Student at Óbuda University, kissneaniko796@gmail.com

² University Docent at the Institute of Methodology and Management at Óbuda University, szeghegyi.agnes@uni-obuda.hu

A first look on the possible impacts of ChatGPT on university education

György Komáromi¹

As artificial intelligence (AI) language models like ChatGPT continue to advance, they have the potential to significantly impact the field of education, particularly in the university setting. This paper takes a first step to explore the potential consequences of ChatGPT to university education, focusing on how AI language models may affect teaching and learning, student outcomes, and the roles of faculty. This paper reviews the existing, and fast-growing literature, and identifies several key areas of potential positive and negative impacts, such as personalized learning, and assessments, learning methods and outcomes. Additionally, this paper discusses potential concerns regarding the use of AI language models in higher education, such as demotivation of students and teachers, and perpetuating biases, ethical implications of using AI language models. Finally, this paper argues that as the potential consequences of ChatGPT to university education are significant in many areas, so educators, university leaders, students should start open discussions on this complex issue to explore its potential benefits and its potential risks.

Keywords: higher education, artificial intelligence (AI), education technology, learning outcomes, educational assessments

JEL code: I23, I21, O33, J24

¹ associate professor, Budapest Business School, Faculty of Finance and Accountancy, komaromi.gyorgy@uni-bge.hu

Az online utazásvásárlás észlelt kockázatának meghatározó tényezői a COVID-19 alatt

Kökény László¹ - Kenesei Zsófia²

A kutatás célja megérteni és megismerni a nyaralás -vásárlási és -megvalósítási folyamatban rejlő veszélyekhez történő hozzáállást és ezek menedzselését a COVID-19 pandémia utáni időszakra vonatkozóan az online térre fókuszálva. A kutatás vizsgálati részét képezi annak megfigyelése, hogy azok, akik szerencsésebben átélték, átvészelték az elmúlt két év pandémiás időszakát, azok kevésbé is érzik-e veszélyesnek az utazásaikat a biztonsági aspektusok szerint. Továbbá szeretnénk feltárni, hogy az utazás előzetes tervezése vagy utólagos megítélése során milyen szinten jelenik meg az emlékek között a COVID-19 pandémia árnyéka. Végül szeretnénk azt is megvizsgálni, hogy COVID-19 pandémiára történő visszaemlékezés minősége milyen módon befolyásolja az utazás élményét. Mindehhez 38 főt kérdeztünk meg mélyinterjú technikával. Fontos hangsúlyozni, hogy annak ellenére, hogy a kutatásban a koronavírus hatásai a kockázateszlelésre erősen reprezentálásra kerül, cél, hogy eredményeinket a mindenkor hasonló krízisekben (járványok, háborúk, gazdasági válságok), de a „békeidőben” is érvényesíteni lehessen. Ennek következtében a COVID-19 pandémiához kapcsolódó emlékek és veszélyek vizsgálata mellett számos más faktor is integrálásra kerül a kutatásban.

Kulcsszavak: fogyasztói magatartás, magabiztosság, kockázateszlelés, turizmus, digitalizáció
JEL kód: M31

¹ egyetemi tanársegéd, Budapesti Corvinus Egyetem, laszlo.kokeny2@uni-corvinus.hu

² egyetemi tanár, Budapesti Corvinus Egyetem

A Kulturális és Innovációs Minisztérium ÚNKP-22-4-I-CORVINUS-97 kódszámú Új Nemzeti Kiválóság Programjának támogatásával készült.

A Sharing Economy jelenségben való részvétel okai és befolyásoló tényezői

Kökény Levente¹ – K. Szabó Áron²

A sharing economy lényege, hogy az erőforrások hatékonyabban legyenek felhasználva azáltal, hogy a kihasználatlan kapacitásokat az emberek megosztják egymás között, másoknak elérhetővé téve. A közösségi gazdaság gyors terjedése három alapvető tényezőnek köszönhető: a technológia fejlődésének (internet, okostelefonok), gondolkodásmód változásának (takarékoskodás) és a fiatal generáció értékrendjének alakulásának (környezettudatosság, élmények, kapcsolatok fontossága a tulajdonlás helyett). Kutatásunk során a közösségi megosztás és a fogyasztói magatartása közötti kapcsolat mélyebb megértése a célunk szisztematikus szakirodalmi áttekintés alkalmazása során, azon belül is, hogy milyen jellemzők miatt választják a fogyasztók a megosztáson alapuló szolgáltatásokat. Milyen motivációk és befolyásoló tényezők játszanak szerepet a közösségi megosztás eszközeinek használatában és ezen jellemzők megértései hogyan segíthetik a közösségi megosztáson alapuló szolgáltatások fogyasztói elégedettségét. Kutatásunk fő fókuszában a megosztáson alapuló közösségi közlekedéssel kapcsolatos technológiai elfogadás áll.

Kulcsszavak: sharing economy, fenntarthatóság, innováció, technológia, közlekedés

JEL kód: R4

¹ PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem, levente.kokeny@uni-corvinus.hu

² PhD hallgató, Budapesti Corvinus Egyetem, aron.szabo@uni-corvinus.hu

A vállalatok ellátási láncbeli és logisztikai gyakorlata, a kapcsolati hálók vizsgálata

Kozma Tímea¹ – Király Éva² – Faragóné Lepp Katalin³ – Szabó-Geletóczki Rita⁴

A vállalatok közötti verseny ma már valójában az értékláncok és az ellátási láncok közötti versenyt jelenti. A vevő-szállító kapcsolatok kiépítése, erősítése és stabilizálása sokkal kritikusabbá válik az egyes vállalatok számára. Napjainkban azok a vállalatok, amelyek hatékonyan irányított, partnerségen alapuló ellátási láncban vesznek részt, az egyre élesedő piaci versenyben élen járnak. Egyre több vállalat ismeri fel, hogy a szoros stratégiai kapcsolatok és a lánc tagjai közötti hálózati együttműködés kialakítása a piaci verseny elengedhetetlen része. Fontossá válik a külső partnerekkel való együttműködés. A vállalatok partnereikre támaszkodva reagálnak az erős versenyre, a vásárlói igényekre. A BGE Ellátásilánc és értéklánc kutatócsoport keretében igyekszünk feltárni a magyarországi vállalatok, intézmények ellátási láncbeli és logisztikai gyakorlatát. A kutatásunk célja a vállalati értékláncok, illetőleg az ellátási láncban működő kapcsolati hálók vizsgálata, valamint annak megismerése, hogy a partnerség, és az erre épülő technikák mennyire vannak jelen a hazai vállalati gyakorlatban. Jelen tanulmányban a téma fontosságára és a kutatási koncepció kialakítására helyezzük a hangsúlyt.

Kulcsszavak: ellátási lánc, értéklánc, kapcsolati hálók, partnerség

JEL kód: D21, M21

¹ Egyetemi docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügy és Számviteli Kar, kozma.timea@uni-bge.hu

² Oktatási dékánhelyettes, főiskolai docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar, Kiraly.Eva@uni-bge.hu

³ Mestertanár, Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügy és Számviteli Kar, faragonelepp.katalin@uni-bge.hu

⁴ PhD hallgató, Magyar Agrár-és Élettudományi Egyetem, Gazdaság-és Regionális Tudományok Doktori Iskola, rita.geletoczki@gmail.com

M & A ügyletek a magyar IT szektorban

Kucséber László Zoltán¹

A fúziók és felvásárlások (Mergers and acquisitions, rövidítés: M&A) a vállalati növekedés egyik lehetséges módozata. 2015 és 2021 között minden évben legalább 40 ezer M&A ügylet történt világszerte. A kiemelkedő számú ügyletek létrejöttében szerepet játszanak az M&A ügyletek olyan előnyei, mint a méret- és választékgazdaságosság elérése, az ipárból történő kivonulás, az irányítási hatékonyság és a növekvő piaci erő.

Munkámban a hazai technológiai és informatikai (IT) szektorban lezajlott fúziók és felvásárlásokat vizsgálom a 2015 és a 2022 közötti időszakban. Köztudott, hogy az IT cégek játsszák az egyik legjelentősebb szerepet a negyedik ipari forradalomban, ezért ezen cégek szervezeti átalakulásai (azok sikeressége, illetve sikertelensége) befolyásolhatják a hazai magán- és közsféra 'digitális' átállását. Munkámhoz az adatok forrását a Gazdasági Versenyhivatal által közzétett dokumentumok (pl. versenyhatározatok) feldolgozása, valamint nemzetközi vállalati adatbázisok jelentik.és a mesterséges környezet fenntartásához szükséges energiaellátás magas költsége tekinthető.

Kulcsszavak: M&A ügyletek, Fúziók, felvásárlások, technológiai szektor, negyedik ipari forradalom

JEL kód: G34, G38

¹ főiskolai docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, Pénzügyi és Számviteli Kar, kucseber.laszlo@uni-bge.hu

A külföldi közvetlen tőkebefektetések hatása a térgazdasági fejlődésre Magyarországon

Lőrinc Balázs¹

Az elmúlt évtizedekben a kelet-közép-európai országok termelékenységének bővüléséhez, illetve növekedéséhez nagymértékben járultak hozzá a közvetlen külföldi tőkebefektetéseken (FDI) alapuló fejlesztések. Az FDI-vezérelt gazdaság- és fejlesztéspolitika pozitív hatásai ugyanakkor – tartósan – már kevésbé érvényesülnek, hiszen a külföldi működőtőkére alapozó országok hosszútávon lassabb növekedést tudnak elérni, mint a saját tőkéjükre támaszkodók. Számos kutatás foglalkozik a külföldi működőtőke gazdasági versenyképességre gyakorolt makrogazdasági hatásaival, míg ugyanezen témakör térgazdasági elemzése jóval kisebb hangsúllyal jelenik meg a szakirodalomban.

Az elemzés során a magyarországi gazdasági fejlődés és a külföldi tőkebefektetések közti összefüggés vizsgálata kerül fókuszba a 2009-2020 intervallumra vonatkoztatva. A kutatás fő kérdése, hogy vármegyei szinten az FDI-nek van-e gazdasági növekedést eredményező hatása, illetve, hogy a napjainkban igen differenciált fejlettségi szintet mutató hazai NUTS-3 téregységek gazdasági versenyképessége milyen mértékben függ a közvetlen külföldi tőkebefektetések mértékétől.

Kulcsszavak: külföldi közvetlen tőkebefektetések, gazdasági fejlődés, versenyképesség, regionális gazdaságtan, területi egyenlőtlenségek

JEL kód: E22, R10, R11

¹ doktorandusz, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet, lorinc.balazs@phd.uni-mate.hu

Táv munka – a szakszervezetek bértárgyalási mechanizmusa

Mazák Viktória Erzsébet¹

A tanulmány azt vizsgálja, hogy a hazai szakszervezeteknek milyen lehetőségeik vannak a bérek alakulásának befolyására, különös tekintettel a távmunka vonatkozásában. A folyamatosan változó munkaerőpiac a vállalatok és a munkavállalók vonatkozásában is új helyzetet teremtett az elmúlt évtizedekben. Bár az informatikai eszközök és a modern kommunikációs csatornák a távmunka lehetőségét már korábban megteremtették, a koronavírus járvány hatására megugrott a távmunkát alkalmazó cégek száma.

A megújulás a szakszervezeti mozgalmakat sem kerülheti el. Melyek lehetnek azok a fókuszpontok, amelyek különösen nagy odafigyelést igényelnek a szakszervezetek részéről? Mely munkavállalói réteg középpontba kerülése fontos, kiket érint leginkább a távmunka? A szakszervezeteknek fel kell ismerniük a lehetőségeiket és a korlátaikat. A kollektív béralku hazai intézményrendszerét, egyáltalában a szakszervezeti működést a távmunkában foglalkoztatott munkavállalók esetében hatékonyan, és a korábbinál más szempontok alapján szükséges átgondolni.

Kulcsszavak: szakszervezet, kollektív béralku, távmunka, munkaerőpiac, foglalkoztatás

JEL kód: J50, J51

¹ PhD hallgató, Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola, Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program, viki.mazak@gmail.com

A társadalmi innovációval szemben támasztott elvárások értékelése

Metszősy Gabriella¹

A társadalmi innováció folyamatának célja a társadalmi kihívásokra adott új és hatékony megoldások kialakítása. Ez magába foglalja a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentését, a fenntarthatóság javítását, elmaradott területek fejlesztését és a gazdasági -és szociális innovációk előmozdítását. A megvalósítással szemben támasztott elvárások folyamatosan változnak a társadalmi, gazdasági és környezeti kihívásokra adott válaszok tükrében, de a hatékonyság, elérhető tudás és szakértelem, társadalmi-politikai támogatottság és a fenntarthatóság alapkövetelménynek számít. A sikeres megvalósításhoz ezen tényezők megléte elengedhetetlen, azonban a megvalósítási folyamat során nem minden fázisban értékelhető az összes tényező, és a különböző érdekcsoportok eltérő elvárási szintje is hatással van a társadalmi innováció véghezvitelére. A tanulmányban a különböző érdekcsoportok, különböző érintettségű szinten lévő szereplők elvárásainak összehasonlítása történik meg, bemutatva az egyetértés fontosságát a folyamat sikerének érdekében.

Kulcsszavak: társadalmi innováció, társadalmi tanulás, sikerkritériumok, jó gyakorlat

JEL kód: D81, O35

¹ egyetemi tanársegéd, Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Kar, gabriella.metszosy@uni-miskolc.hu

A digitális szakadék kihívásai Észak-Magyarországon

Mezei Martin¹

Kutatásom a digitális szakadék vizsgálatára irányul az Észak-magyarországi régióban. A témaválasztás indoklásának azt nevezem meg, hogy friss uniós felmérések szerint a vizsgálni kívánt téregység társadalmában a végtelen mennyiségű elérhető információhoz való hozzáférés az átlagtól jóval kisebb, illetve az IKT eszközök mindennapos használata kevésbé jellemző és a világhálózathoz történő hozzáférés minősége sem a legtokéletesebb. A digitális szakadék az információs társadalommal szorosan együtt élő probléma, amit a COVID-19 pandémia által előidézett azonnali elektronikus átállási kényszer tovább erősített és azt mielőbb orvosolni szükséges, ha nem akarjuk, hogy ez a távolság és társadalmi megosztottság növekedjen.

A digitális gap felszámolása, az információkhoz történő széleskörű hozzáférhetőség a társadalom közös érdeke. Az internet használata, valamint az IKT eszközök felhasználása ma már általános, de a felmérések azt bizonyítják, hogy a magyar társadalom legalább egyharmada valójában nem rendelkezik értékelhető digitális műveltséggel. Utóbbi csoport IKT eszközökkel és/vagy internet hozzáféréssel sem rendelkezik. Jelen korunkat az információ korának is nevezik, ezért fontosnak tartom, hogy kutatásommal rámutassak az Észak-magyarországi régióban tapasztalható digitális szakadék területi különbségeire és széleskörben adaptálható javaslatokat tegyek a helyzet javítására.

Kulcsszavak: digitalizáció, digitális szakadék, IKT, területi egyenlőtlenségek, munkaerőpiac
JEL kód: R11

¹ PhD hallgató, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Gazdaság- és Regionális Tudományi Doktori Iskola, mezei.martin@phd.uni-mate.hu

A bizalmatlanság kora. Tehetünk-e bármit a békéért?

Molnár Balázs¹ - Mizser Csilla²

A háború romboló következményei élénken és szembetűnően fejtik ki hatásukat a 2022-es orosz-ukrán háború kirobbanása óta. Társadalmi és egyéni szinten is bizalmi válságot eredményez a háború? Negatív hatással van -e az egyének egymás közötti kapcsolatára egy elhúzódó háború? És bár a közösségek létezéséhez, életéhez alulról építkező bizalomra van szükség - tehet -e az egyes ember a békéért? A TÁRKI 2022-es Társadalmi Riportja kiemeli, hogy A magyar gazdaság 2009, azaz a globális pénzügyi válság óta nem volt ilyen súlyos helyzetben, sőt nem kizárt az előző válságnál drámaibb kimenet sem. A rövid távú kilátásokat az határozza meg, hogy a 2022 közepére feltorlódott, egymással is összefüggő egyensúlyi problémákkal miként tud a gazdaságpolitika megbirkózni, és az milyen gazdasági és társadalmi áldozattal jár.

A kormánnyal, kormányzással kapcsolatos általános bizalom mérése jelen van a hazai és a nemzetközi rendszerekben. Az OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) a kormányzati bizalom (trust in government) mérését véleményfelméréssel végzi. Az OECD 2013-as kormányzati körképe (Government at a Glance, GoG 2013) kormányzati bizalmi indexe a vizsgált országok háromnegyedében csökkenést mutatott (2007 és 2012 között), az OECD átlagában 5%-kal (45%-ról 40%-ra) csökkent a bizalmi index, Magyarországon 25%-ról 21%-ra esett vissza (OECD, 2013). Jelen tanulmány vizsgálata középpontjába kívánja helyezni az OECD 2022-ben készült és közzétett Building Trust to Reinforce Democracy Summary brief presenting the main findings from the OECD Trust Survey elnevezésű kutatását. A külső és belső béke fogalmának, az intézményekbe vetett bizalomnak, az államnak, a biztonságnak, a jogbiztonságnak szakirodalmi vizsgálatával jelen tanulmány hozzá szeretne járulni a béke, biztonság, bizalom területének kutatáshoz.

Kulcsszavak: béke, háború, biztonság, gazdaság, bizalom, állam, kormányzás

JEL kód: K3, K4

¹ PhD hallgató, Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola

² egyetemi docens, Óbudai Egyetem Keleti Károly Gazdasági Kar Közgazdaságtudományi és Pénzügyi Intézet, mizser.csilla@uni-obuda.hu

University students' tattooing habits

Eszter Molnár¹

I've always been interested in tattoos. I have been working on the subject for a very long time as an analyst and specialist. This is a very divisive topic that I am researching. The aim of my research is to assess the tattooing habits of university students. I want to investigate the tattooing habits of university students. Why are tattoos so fashionable and sexy nowadays? To this end I conducted a literature analysis on the concept of tattooing. Its development. In the following I will describe the different tattooing habits. On this basis I will compile a questionnaire. I will compose a questionnaire consisting of 14 questions. To which 89 answers were received on google forms these are the answers I subjected them to a statistical analysis, then analysed and determined the research results and drew conclusions that will serve as a basis for my future research.

Keywords: tattoos, university, students, habits

JEL code: Z1

¹ Student of Óbuda University

Magyar önkormányzati vállalatok gazdálkodásának fenntarthatósága

Molnár Petronella¹ - Hegedűs Szilárd²

A jelenlegi gazdasági környezet a magyar társadalom egészére hatással van. A 2020-ban hazánkban megjelenő COVID19 járvány, a 2022-ben kirobbanó orosz-ukrán háború, az infláció emelkedése, valamint az energiaválság okozta következményeket mind a magánszemélyek, mind pedig a vállalati szektor érzékelik.

A pandémia hatására minden ember élete, valamint a vállalati szektor is jelentős változáson ment keresztül. Emberek veszítették el munkájukat, vállalatok szűntek meg a bezárások hatására a bevételkiesés, a fenntarthatatlan gazdálkodás miatt. Amikor úgy gondoltuk, hogy a világjárvány okozta sokkból fellelgezzhetünk, következett az árak emelkedése, megjelent az energiaválság. Ezek együttesen befolyásolják a társadalom egészét, illetve a vállalatok működését.

Tanulmányunkban a magyar önkormányzati vállalatok gazdálkodásának fenntarthatóságát vizsgáljuk. Ez a vállalati szektor kiemelten fontos, ugyanis a tulajdonosi önkormányzat vagyonával, azaz közpénzekkel gazdálkodnak, illetve a nyújtott szolgáltatásaik, az ellátott közfeladataik színvonala nagymértékben befolyásolja a társadalom elégedettségét.

A tanulmányban láthatóvá válik, hogy mely tevékenységi körben működő vállalatok gazdálkodására hatott leginkább a romló gazdasági környezet, illetve az is, hogy a jövőben fenntartható-e a magyar önkormányzati cégek működése.

Kulcsszavak: közpénzek, rentabilitás, likviditás, működőképesség, pandémia

JEL kód: G33, H72

¹ PhD, adjunktus, Budapesti Gazdasági Egyetem, molnar.petronella@uni-bge.hu

² PhD, főiskolai docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, hegedus.szilard@uni-bge.hu

The evolution of e-commerce in the Kyrgyz Republic

Aiupova Nurgul¹ - Enikő Lencsés²

E-commerce is one of the key instruments of modern trade relationships between actors of the market. In the globalized world it has played an important role since the 1990's when goods and services were traded by using digital means.

So, nowadays e-commerce is expanding not only in developed countries but also in some developing countries as well. Because most businesses use the Internet in the production and selling processes of their output and services. So, modern e-commerce includes Internet of things such as internet, traditional telephone networks, cable networks, digital television networks, mobile telephone networks and computer networks. It can provide access to several communication services including the World Wide Web and carries email, news, entertainment, and data files, irrespective of the device used.

E-commerce is just making the first steps in some countries in the world. This article considers the evolutionary steps of e-commerce in Kyrgyzstan and its current situation in the country. So, first it was considered the development of Internet of things in the territory of Kyrgyzstan.

In spite of current some technological developments and high level of internet penetration the majority of Kyrgyzstanis prefer traditional forms of purchasing goods and ordering services. A key challenge to the development of robust eCommerce in the Kyrgyz Republic is the perception that goods purchased online may be of lesser quality, and that services can be better negotiated in person. According to the State Committee of Informational Technologies and Communication, only 5 percent of the population is involved in eCommerce. Fifteen percent of the population has internet banking and 40 percent has a bank account. Another challenge of e-commerce is infrastructure that includes delivery system to the rural part of the country.

Key words. e-commerce, Kyrgyzstan, internet, internet penetration, mobile penetration.

JEL code: M2, M21

¹ PhD student of Doctoral School of Economic and Regional Sciences, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, 2100 Godollo, Hungary, aiup.nura@gmail.com

² Professor of Doctoral School of Economic and Regional Sciences, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, 2100 Godollo, Hungary, lencses.eniko@uni-mate.hu

Influence of socio-demography on motivations, consumption behaviour, and satisfaction of domestic tourists

Peter Onyonje Osiako¹ - Victória Szente²

As one of the oldest forms of tourism, domestic tourism remains vital for any destination especially in these post Covid-19 era when tourists are extra sensitive to cross-border travel. Therefore, an understanding of how socio-demography affects the motivation, consumption behaviour and satisfaction of domestic tourists, is crucial in promoting this form of tourism. This study sought to investigate the influence of socio-demography on motivations, behaviour, and satisfaction of domestic tourists visiting Machakos Peoples Park, in Kenya.

A survey was conducted on a sample of 258 domestic tourists visiting Machakos Peoples Park, whereby quantitative data was collected through a structured questionnaire and analyzed by descriptive and inferential statistics using the SPSS software. Explorative factor analysis was performed to distinguish the push and pull motivation factors, and descriptive measures were determined. Thereafter, cross-tabulation and chi-square determination were performed to test if there were any associations between the variables in the study. An alpha level of .05 was used for these statistical tests.

The findings revealed that socio-demographic characteristics had a significant influence on the consumption behaviour and satisfaction of domestic tourists, but not on their motivation. These findings are instrumental for market segmentation and promotional communication in revamping the role of domestic tourism in Machakos County, Kenya at large, and similar tourist destinations.

Keywords: consumption behaviour, domestic tourist, Kenya, Machakos, motivation, socio-demography, satisfaction

JEL codes: M31, Z33

¹ PhD candidate, Doctoral School of Management and Organizational Sciences, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Kaposvár Campus. peterosiako78@gmail.com

² PhD, Institute of Agriculture and Food Economics, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences. szente.viktoria@uni-mate.hu

A világjárvány hatása a turizmusra

Palkovics Krisztina¹

A tanulmány célja, hogy átfogó képet nyújtson a magyarországi turizmus helyzetéről 2020-ban a Covid-19 járvány, 2021-22-es évekre vonatkozóan a pandémia hazai és nemzetközi alakulásának hatásaira. Elemeztük a szállodák, a vendéglátó egységek, a rendezvénypiac, valamint a gyógyszállók, és gyógyfürdők vendégforgalmát, foglalkoztatottak számát, bevételek alakulását, valamint ezek együttes gazdasági hatásait. A piac megismerését, helyzetének feltérképezését primer és szekunder kutatás keretében végeztük el, melynek során kérdőíves felmérést bonyolítottunk le a rendezvényszektorban dolgozók körében. A szállodákra, vendéglátó egységekre vonatkozóan a KSH és az Eurostat turizmus, vendéglátás témakörében közzé tett adatbázisokból leválogatott adatokat elemeztük.

Az eredmények azt mutatják, hogy 2020-ig, a járvány megjelenése előtt a turizmus volumene folyamatosan emelkedett. A világjárvány a megjelenésekor azonban azonnali hatállyal és bizonytalan időre jelentősen megváltozott, átalakult a turizmus piaca és a hozzá kapcsolódó egyéb szolgáltatások, vállalkozások helyzete is. Nagy hatással voltak a kormány intézkedései, különösen a 484/2020. (XI.10.) rendelet, mely kimondta, hogy az éttermek vendéget nem fogadhatnak, vendégnek az éttermekben csak az étel elvitele céljából lehet tartózkodni, valamint a szállodák turistákat nem, csak üzleti, gazdasági vagy oktatási célból érkezett vendégeket fogadhatnak, és mindennemű rendezvény megtartása tilos.

A szektorban dolgozók jövedelmezőségi helyzete szinte lehetetlenné vált, dönteniük kellett, szembenéznek-e a bizonytalansággal, átvészelik-e és hogyan ezt a végeláthatatlan időszakot, mely az energia veszélyhelyzet hatására részben ma is tart. Remélhetőleg, ez a visszaesés a gazdasági válsághoz hasonlóan hamar megszűnik és újra növekedhet a turisztikai ágazat.

Kulcsszavak: Covid-19., pandémia, turizmus, válság, kereslet-kínálat

JEL kód: Z32

¹ PhD hallgató, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar, Egészségtudományi Doktori Iskola, palkovics.krisztina@pte.hu

Language learning in our country

Benedek Papp¹

The issue of language is very important in our country. It often determines whether you get or lose a job. So my topic is very topical and urgent. I am investigating the effectiveness of language learning in the country. I am looking at the quality of language teaching in Hungary. I am looking at the different programmes offered by different schools abroad (exchange programmes, erasmus). with an idea of my own and I will test the effectiveness of this idea in a questionnaire. In the Literature section, I have written about language use, linguistic language learning in the secondary education system. In my research I measured the the effectiveness of language learning through erasmus programmes, what kind of language language learning opportunities available and through an online questionnaire. For which I used 118 responses were received. The results of the research were descriptive statistics. These were used to draw my recommendations and conclusions.

Keywords: Language learning, university students, learning

JEL codes: M5

¹ Student of Óbuda University

Decision making model for enterprises

Csaba Péterfi¹

The purpose of the study is to investigate when it is worthwhile to develop a business in an extremely diverse and comprehensive topic. Acquiring and retaining markets and gaining a sustainable competitive advantage are the main objectives that a market player should keep in mind. In my research, I try to determine the ideal development strategy, which can be a guideline for many businesses.

We see businesses as those that take their steps to achieve profit maximization: this can be cost reduction - a cost minimization strategy, or making their product or service unique, with which they can sell at a higher price. Developments are essential in both cases, but the return on investment must also be taken into account. The research method used in the preparation of the study is mainly the literature review and its systematization. In my approach, I tried to create a model that could help businesses that want to develop, despite the uncertainty that has been going on for years. The research result is a practice-oriented model, or an itinerary, if you will, on the basis of which it can be decided whether it is worth starting the development based on the available data or not.

The topic has always been relevant and will be. However, according to the study of the sources, the topic has not yet been processed in this form, which gives the *raison d'être* to our present research.

Keywords: decision making model, enterprise development, environmental analysis, market competition.

JEL code: O44

¹ doctoral student, Faculty of Economics and Social Sciences, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, peterfi.csaba.attila@gmail.com

Design fenntarthatósági stratégia marketing szemszögből

Reményi Andrea¹

A kutatás elsődleges célja az erős fenntarthatóság szellemében kialakítható, egyénre szabott jelenbeli, valamint életképes és jövőálló szervezetfejlesztési megoldások kialakítása a design, mint szellemi alap, a technológia, mint eszközoldali alap, valamint a marketing, mint megvalósítási terület fúziójával.

A design fogalmának értelmezését követően megfigyelhető annak egy adott szervezetben betöltött szerepe, mely az esztétikai élménytől az érzések kiváltásán át a szervezeti részfunkciók koordinálását, majd hálózatos összekapcsolását eredményezi, majd átlépve az egység határát több szervezet együttes működését optimalizálja. Az ökotudatos gondolkodás szintjén már a társadalmi és természeti környezet is megjelenik, majd ennek hosszú távú védelmében egy digitális alternatív út rajzolódik ki a megatrendek és a jövő fogyasztójának ismerete alapján, amely nem korlátozásokkal, hanem sokkal szélesebb lehetőségekkel tudja megvalósítani e szinergiát. A megvalósítás eszköze pedig a marketing.

A tanulmányban egy új út azonosítható a fenntarthatósági célok eléréséhez: mind a design, mind a marketing evolúciós fejlődését magába foglaló, a két terület összehangolására fókuszáló megoldási lehetőségként.

Kulcsszavak: fenntarthatóság, szervezetfejlesztés, design-vezérelt szervezet, metadesign, metamarketing

JEL kód: D4, O1, Q01

¹ Innovációs menedzser, doktorandusz, Soproni Egyetem, Faipari Mérnöki és Kreatívipari Kar, Cziráki József Faanyagtudomány és Technológiák Doktori Iskola, remenyi.andrea@uni-sopron.hu

Agriculture in Morocco: Sustainable development, climate-smart agriculture, and the potential usefulness of political ecology perspectives

Zouhair Samir¹

Morocco, Africa's fifth-largest economy by GDP, depends to a large extent on agriculture. It accounts for 13% of the total GDP and represents about 35% of all employment with 72% of rural employment, where most of the rural population still depends on agriculture for their livelihood. As the irrigated land occupies only 19.58% of the cultivated area, representing 1.8 million ha, the crop production that's primarily rainfed 80.42% is highly vulnerable to increased rainfall variability. Morocco has considered sustainability a path for its agricultural development mainly via Green Morocco Plan (2008-2020), followed by Green Generation Strategy (2020-2030).

The review aimed to explore and examine the sustainability of agriculture, the challenges and opportunities to promote climate-smart agriculture, and the potential usefulness of political ecology perspectives in Morocco. The paper concluded that the agricultural development strategy in Morocco was economically successful since the GDP from agriculture's average annual rate of growth has doubled reaching +5.25% (2008-2018) compared to the previous decade's +2.5% (1997-2007). Environmentally, Morocco holding 7th rank in Climate Change Performance Index (2023) has promoted sustainable agriculture practices. Subsequently, leading to the launch of the AAA initiative (2017), including a climate-smart agriculture investment plan, which fosters adaptation practices and targets 12,000 farmers. However, the experienced annual rain deficits since 2015, had caused chronic shortages leading to a reduction in the water supply to dams, with dwindling groundwater reserves. Socially, smallholders who represent 70% of farms are often unable to implement new practices and technologies due to the high illiteracy rate of 50.9% (2014) in rural areas. The political ecology perspectives would help to shed light on the perceived injustices, which result in unequal opportunities among smallholders, especially the most vulnerable ones.

Keywords: Agriculture, sustainable development, climate-smart agriculture, political ecology, Morocco.

JEL classification : O10, Q01, Q10

¹ PhD student, Institute for Ecological Economics, István Széchenyi Management and Organisation Sciences Doctoral School, Alexandre Lamfalussy Faculty of Economics, University of Sopron; zouhair.samir@phd.uni-sopron.hu

Fenntarthatóság

Sarkadi Barnabás¹ - Szenderák János²

A mindennapi rohanó életünk során nagy hangsúlyt kell fordítani a környezetvédelemre, az újrahasznosítható termékek piacának bővítésére és az ehhez tartozó fenntartható fogyasztási-, fejlődési stratégiákra és a fenntarthatóságra egyaránt. Napjainkban ugrásszerűen emelkedik a nyersanyag- és energiafelhasználás, melynek fő fogyasztói mi emberek vagyunk.

A fenntarthatóság témaköre komplex, éppen ezért ennek vizsgálata nagy körültekintést igényel. A fenntarthatóság kulcsa abban rejlik, hogy a jelen generáció erőforrásgazdálkodását megváltoztassuk úgy, hogy az a jövő nemzedék erőforrásait és környezetét ne veszélyeztesse. Elmondható, hogy a fő cél az életminőség és az életszínvonal megváltoztatása azáltal, hogy minimalizáljuk az erőforrások igénybevételének növekedését, valamint a szennyezés kibocsátásának nagyságát és a műanyag termékek használatát. Emellett kiemelt figyelmet fordítunk a fogyasztási szokások átalakítására. A jövőben olyan termékeket és szolgáltatásokat kell igénybe venni, amelyek megfelelnek a környezetvédelmi előírásoknak és szabályoknak (MIR, KIR, MEBIR, ISO). Törekednünk kell arra, hogy hulladékkezelési rendszert építsünk ki, újrahasznosított anyagokat használjunk, alkalmazzunk olyan mechanizmusokat, amik csökkentik a szén-dioxid kibocsátást és ökológiai lábnyomunkat a termékek és szolgáltatások teljes életciklusában.

Magyarország jelenlegi fogyasztási szintje nem fenntartható. Jelen kutatás keretében a nemzetközi jógyakorlatok kerülnek bemutatásra, amelyek adaptálhatók országunk esetében is. A vizsgált témakör igen aktuális, nagy közérdeklődésre számot tartó téma, azonban a mélyebb ismeretek területén nagy eltérések tapasztalhatók. Az esetlegesen fennálló ismerethiányok és tévedések okán mindenképpen erősíteni szükséges a vizsgált témakör fontosságát, erre jó lehetőség az esettanulmányokon keresztül a jógyakorlatok bemutatása. Jelentős szemléletváltásra van szükség a közeljövőben az emberiségnek ahhoz, hogy a negatív irányba haladó trendeket rövid időn belül vissza tudjuk fordítani.

Kulcsszavak: fenntarthatóság, fenntartható fejlődés, fenntartható fogyasztás, környezeti hatások, nemzetközi gyökerek

JEL kód: Q01, Q56, A10

¹ Vidékfejlesztési agrármérnök BSc hallgató, Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, sarkadibarnabas@gmail.com

² PhD, Adjunktus, Debreceni Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Regionális Gazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék, szenderak.janos@econ.unideb.hu

Appointing women leaders

Zsófia Siska-Sponga¹

What are strong women like? what is the perception of them Are they genders or not? and similar topics that I explore. My research is on the situation of women in the labour market. In Hungary. How far do they start from a disadvantaged position? How much does it matter does having children affect their careers? How can they re-enter the labour market at 30+ years of age and thus etc., to which I sought answers in my research. In the Literature section I looked at the women's revolution and when they became familiar with the stages that shaped their current role in society. In the context of primary research, I used a questionnaire to investigate the status of women, for which I received questionnaires 89 responses were received, which were analysed using statistical methods and the results presented. in my work.

Keywords: Labour market; Leadership; Stereotypes; Women

JEL code: O2

¹ Student of Óbuda University

A növekedési elméletek hatásai a nyugdíjbiztonságra

Szabó Zsolt Mihály¹

A világ gazdasága az emberiség történelme során sokáig egyáltalán nem vagy csak kis mértékben növekedett. Nagyjából két évszázaddal ezelőtt a világ bizonyos régióiban véget ért az alacsony gazdasági növekedés, egyes országok a tartós gyarapodás útjára léptek, az életszínvonal javulni kezdett; az oktatás, az egészségügy és a jólét szintje és eloszlása az egész világon alapvetően megváltozott. Azóta is kérdés, hogy miért történhetett ez így.

A gazdasági növekedést meghatározó tényezők elemzése egyike a közgazdaságtan legrégebbi témáinak. A gazdasági növekedés a makroökonómia egyik központi témaköre, hiszen az országok között kialakult jelentős jövedelmi különbségek többek között a bennük rejlő növekedési potenciálra vezethetők vissza. Az ezzel foglalkozó kutatások és szakirodalom különféle elméletek és modellek segítségével próbálnak választ kapni arra a kérdésre, hogy mi lehet a fejlődés fő mozgatórugója és mivel biztosítható hosszú távon a növekedés.

A témához kapcsolódó mérőszámok kiválasztása után áttekintjük, hogy mekkora eltérések vannak a világ gazdaságai között. Az adatok alapján felállított rangsorban elemezzük, mely országok tartoznak a szegényebbek, melyek a gazdagabbak csoportjába, és minek köszönhető az, ha valaki jobb vagy rosszabb kategóriába kerül az idő múlásával. Akár több száz évig visszamenőleg megvizsgálhatjuk a jövedelem alakulásának idősorait a világ különböző területein, és összegyűjtjük a növekedéssel kapcsolatos empirikus tényeket, valamint a gazdasági növekedést befolyásoló tényezőket.

Végül az országok közötti konvergenciát tanulmányozzuk, vagyis megfigyeljük, hogy létezik-e egy olyan hosszú távú növekedési pálya, melyet idővel az összes gazdaság elérhet, és aminek köszönhetően megszüntethetőek a jövedelmi különbségek közöttük.

Kulcsszavak: növekedési elméletek, társadalombiztosítás, nyugdíjrendszerek modellezése, nyugdíjbiztonság, nyugdíj-megtakarítások

JEL kódok: E21, F61, F62, H55, J32

¹ PhD hallgató, Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola, szabo.zsoltmihaly@uni-obuda.hu

Geotermikus energiák közvetlen hasznosítása a logisztika zöldítésében

Szántó Bence¹ - Földi Péter²

Magyarország bőségesen rendelkezik felszín alatti termálvízzel. Az ország több pontján vannak gyógyfürdők vagy uszodák, amik a termálvíz adta hővel fűtik például a medencéiket vagy akár az épületeket pl. Széchenyi Gyógyfürdő, BVSC úszómedencéi és annak épületei. A geotermikus energia felhasználása már évekkel korábban megtörtént az Északi országokban – elsősorban Izlandon-. 2022-ben hazánkban is több cég és önkormányzat is ezzel a technológiával fűt.

Az ukrán-orosz konfliktus következtében megnöttek a gázárak és ezzel a cégeknek a költségeik is. Néhány vállalkozás felismerte azt, hogy a forró vizet felhasználva leredukálják a saját költségeiket és közben fenntarthatóbbá váljanak. Mindemelett a függetlenség elérése a gáztól is sokkal gyorsabban érhető el.

Kulcsszavak: termálvíz, ukrán-orosz konfliktus, fenntarthatóság, költségcsökkentés, függetlenedés

JEL kód: G28, I32

¹ Kereskedelem és marketing szakos BA hallgató, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, szantobence99@gmail.com

² Tanársegéd, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi Intézet, foldi.peter@uni-obuda.hu, egyetemi tanársegéd, Budapesti Gazdasági Egyetem, foldi.peter@uni-bge.hu

Logisztikai területek és folyamatok

Szántó Bence¹ - Földi Péter²

Egy ország működésében nagyon fontos a külkereskedelem is főleg olyan kisebb gazdasággal rendelkező országok, mint Magyarország. Országunk jelentős importra szorul, de exportra is képes a gazdaságunk. 2021 az koronavírus-járvány okozta válságból való kilábalás éve, és ez a folyamat a nemzetgazdaság teljesítményében és a nemzetközi kereskedelemben is megmutatkozik. A külkereskedelmi forgalom GDP-hez viszonyított aránya a 2020-as évi csökkenés után ismét elérte a 160 százalékot, sőt 2019-hez képest nőtt is.

„A logisztika nem más, mint a rendszerelmélet alkalmazása az anyagáramlás terén.” A logisztika célkitűzése túlmutat azon, hogy A pontból B pontba időre odaérjenek az alapanyagok, adatok, esetleg személyek. A logisztika célkitűzése az is, hogy a rendelkezésre álló erő-, ezen kívül pénzügyi források igénybevételével a lehető leginkább hatékony, ezen kívül leggyorsabb módon vigyék véghez a transzfert. A logisztikának négy nagy területe van (Beszerzés, Értékesítés, Termelés, Hulladékkezelés). A vállalatok életének szerves részét képezi a logisztika minden szegmense.

Kulcsszavak: Külkereskedelmi forgalom, nemzetközi kereskedelem, GDP, nemzetgazdaság, export forgalom

JEL kód: E01, F18

¹ Kereskedelem és marketing BA hallgató, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, szantobence99@gmail.com

² Tanársegéd, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar, Közgazdaságtudományi és Pénzügyi Intézet, foldi.peter@uni-obuda.hu, egyetemi tanársegéd, Budapesti Gazdasági Egyetem, foldi.peter@uni-bge.hu

Mondd, Te mit választanál? - Két fogás környezetszempon্তু összehasonlítása

Száz Gábor Zoltán¹ - Erdélyi Éva² - Avató Judit³

Az étkezés nagyon fontos része életünknek. Minden, amit eszünk, zöldségek, gyümölcsök, pékáruk vagy különböző jellegű húsok energiával és tápanyagokkal látják el szervezetünket, amire a mindennapi életben szükségünk van. Nagyon sokféle étrend létezik és azoknak megfelelő ételeket, menüket egyre több helyen találhatunk az éttermekben, bisztrókban. Vannak vegán, vegetáriánus, peszketáriánus és nevezzük „hagyományosnak”, a húsfogyasztó étrendek. A különböző étkezési szokások rendszerint különböző típusú összetevők kizárásával vagy hozzáátételével járnak. Akik a bizonyos dolgok megvonásával járó metóduakat használják, azok számára biztosan fontos a saját egészségük és a környezetvédelem. Sajnos azonban a közösségi oldalakon elterjedő videók és cikkek csak divatossá teszik ezeket az étrendeket, de nem nyújtanak átfogó információt azokkal kapcsolatban, így elég gyakori, hogy a felbátorodott követők nem figyelnek a szervezetük számára szükséges tápanyagbevitelre. Ez elkerülhető úgy, hogy ha valaki étrendet szeretne váltani, akkor körültekintően tájékozódjon vagy kérje ki egy táplálkozási tanácsadó véleményét.

Jelenlegi kutatásunk arra kíván választ találni, hogy a hagyományos és a peszketáriánus étrendek közül melyik kevésbé környezet károsító. Ehhez egy-egy kiválasztott fogás összetevőit és elkészítési folyamatait vizsgáltuk meg részletesen. A karbonlábnyom meghatározásához a GaBi nevű szoftver 10.6-os verzióját alkalmaztuk, amely az összetevők életciklusa alatt kibocsátott üvegházhatású gázok mértékét határozza meg széndioxid egyenértékben. Az elemzés a termék teljes életciklusát figyelembe veszi, a termeléstől az élelmiszerhulladék kezeléséig. A pilot kutatás első fázisát mutatjuk be. A kiválasztott étterem két legnépszerűbb fogásának - a bécsi szelet steak burgonyával és roston fogas gnocchival - értékeit hasonlítjuk össze. Laikus szemmel azt gondolhatnánk, hogy a két fent megnevezett fogás között nem lehet nagy a különbség. A kutatás eredményeként erre adunk választ.

Kulcsszavak: fenntarthatóság, karbonlábnyom, környezetterhelés mérés, táplálkozás, trend

JEL kód: I120, Q590

¹ tanszéki demonstrátor, Budapesti Gazdasági Egyetem, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar, Üzleti Elemzés Módszertan Tanszék, szaz.gabor@uni-bge.hu

² egyetemi docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar, Üzleti Elemzés Módszertan Tanszék, szaboneerdelyi.eva@uni-bge.hu

³ főiskolai docens, Budapesti Gazdasági Egyetem, Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar, Üzleti Elemzés Módszertan Tanszék, lovasneavato.judit@uni-bge.hu

Az agrártársadalom helyzetének bemutatása empirikus eredményeken keresztül

Takács István¹

A társadalmi kutatások legfontosabb feladata, hogy a kiválasztott csoportot minél jobban körülhatárolja és a szükséges jellemzőit leírja. Szociológus szemmel vizsgálva az agrártársadalmat elsődleges feladat meghatározni azokat a főbb ismérveket, jellemzőket, amely igazak az adott csoportra. A mezőgazdaság és a regionális fejlesztés egymást kölcsönösen feltételező meghatározottsága rendszerszemléletben vizsgálható, s ennek eredménye jelöli ki a gazdasági, technológiai fejlesztésen alapuló társadalmi kohéziót elősegítő, környezetet óvó fejlesztési attribútumokat. Ennek igazolására a kutatási interjúk során arra kerestem választ, hogy a mezőgazdaságban a termelési oldalról érdekelt, szereplők, miképpen látják az agrártársadalom jelenlegi helyzetét. Mit tartanak a legfontosabb feladatoknak, illetve milyen problémákat nevesítenek a gazdák. Az adatgyűjtés legfőbb tapasztalata volt, hogy nagymértékben kiszolgáltatott a mezőgazdasági árutermelés. Diverzifikáció alacsony szinten van jelen az alapterméket előállító ágazatban. Súlyos gondként került elő a mezőgazdasági ágazat alacsony fokú integrációja és az integráción belüli munkamegosztás elégtelen volta. Az alapanyag termelés magas aránya, a feldolgozott termékek alacsony mértéke és a dömpingtermelés a minőségi termék gyártásával szemben. A területalapú támogatás csökkenti a motivációt. Gátolja a minőségi és a nagyobb hozzáadott értéket képviselő terméket előállító gazdaságok kialakulását, megerősödését.

Kulcsszavak: rendszerszemlélet, társadalom, gazdaság, stratégia, szociológia

JEL kód: Q13

¹ PhD hallgató, Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola, Szociológia és Társadalompolitika Doktori Program, Debrecen, Hungary, taktamist@gmail.com

Determinants of insurance companies profitability in Ethiopia

Tadele Tesfay Teame¹ - Helen Fasil Abagena² - István Zsombor Hágén³

The profitability of insurance companies has been the focus of several studies in emerging economies across the world. However, when it comes to Ethiopia it received little attention. Therefore, this study entitled “The Determinants of Insurance Companies Profitability in Ethiopia”. The major objective of this study is to investigate the most important determinant of profitability in the insurance sector of Ethiopia by using regression analysis. This study would base on entirely secondary data. This study would cover the time period from 2010/11-2019/20 in order to increase the number of observations. In addition, this study used an Explanatory research design to check the cause-and-effect relationship between the dependent variable and independent variables. In this study, both internal and external factors were included. Internal factors would use in this study include (Liquidity, premium growth, Loss ratio, leverage ratio, and Tangibility of Asset) whereas, the external factor are market share, economic growth, and inflation. Moreover, ROA will use to measure Profitability. From the regression result; Leverage, Liquidity, loss ratio & inflation are negatively related on the other hand premium growth, the tangibility of assets, and GDP are positively related. Hence loss ratio, premium growth, and liquidity ratio are the most important determinant factors. And the major recommendation for this study is that Insurance companies must detect insurance fraud before claims are paid. The best way to reduce the loss ratio is to increase the chances of fraud detection at claims and reduce claim leakage to a minimum. Premium from the insured should by far outweigh the claims which could arise.

Keywords: determinants, Ethiopia, insurance, profitability

JEL code: G01, G20

¹ Doctoral School of Economics & Regional Science, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Gödöllő, Hungary

² Customer service, Abay Bank S.C., Ethiopia

³ Doctoral School of Economics and Regional Sciences, Hungarian University of Agriculture and Life Sciences, Gödöllő, Hungary

A bizalom fontosságának és jelenlétének vizsgálata home office esetén agilis szervezetekben

Tóth István Márk¹

Az elmúlt három évben a koronavírus világjárvány és annak hatásai számtalan változást hoztak az életünkbe. Közéjük tartozott a személyes találkozások csökkentése és ezáltal a munkavállalók védelme érdekében a home office, illetve távmunka soha nem látott mértékű alkalmazása. És bár a pandémia már nem indokolja, de a munkavégzés ezen formája – ahol lehetséges, biztosítható és támogatott – szélesebb körben megmaradt, mint az a járvány kitörése előtt jellemző volt.

Ahhoz, hogy a munkavállaló munkahelyétől távol is hatékonyan és eredményesen el tudja látni feladatát, alapvető, hogy biztosítottak kell lenniük a technológiai feltételeknek. Azonban a munkáltató, illetve vezető részéről van egy további fontos tényező is: a bizalom. Bízni kell a munkavállalóban, feltételezni róla, hogy személyes felügyelet, valamint folyamatos és szoros kontroll nélkül is a legjobb tudása szerint végzi el a rá bízott feladatokat.

Jelen tanulmányban annak a kutatásnak az eredményei kerülnek bemutatásra, melynek során az elmúlt években széles körben elterjedt, többek között a személyes és szoros kapcsolattartásra épülő agilis szemlélet szerint dolgozók körében vizsgáltam a bizalom fontosságának és jelenlétének megítélését home office munkavégzés esetén.

Kulcsszavak: bizalom, home office, távmunka, agilis

JEL kód: M10, M14

¹ PhD-hallgató, Óbudai Egyetem, Biztonságtudományi Doktori Iskola, toth.mark@uni-obuda.hu

Fenntarthatóság és filmturizmus – megoldások a látogatómenedzsment eszközeivel

Tóth Tímea Zsófia¹

Minden turizmushoz köthető tevékenység esetében, így a filmturizmus kapcsán is tapasztalhatóak negatív hatások egy adott desztinációban. Az overtourism jelenségéről már számos tanulmány született, azonban ennek megoldásáról már kevesebb szó esik a szakirodalomban. A folyamat szabályozására a legtöbb esetben a látogatómenedzsment eszközeit javasolják, azonban ennek sikeres működtetésére kevés példát láthatunk a gyakorlatban. A kulturális turizmushoz tartozó filmturizmus olyan utazásokat jelent, amelyek egyértelműen növelik a desztináció bevételeit, ismertségét és népszerűségét is.

A filmturizmus és a fenntarthatóság kapcsán rengeteg kérdés maradt még megválaszolatlanul, hiszen nemcsak a látogatók számának növekedéséről, hanem a látogatói profil- és viselkedésváltozásról is érdemes szót ejteni. A filmek által generált turizmus hatalmas kihívás elé állította a városok vezetőit és a turisztikai szakembereket is. A kutatás olyan városokat, illetve helyszíneket vizsgál, amelyek a filmturizmus központjának tekinthetők, azonban már tettek lépéseket a fenntartható filmturizmus irányába, a látogatómenedzsment eszközeinek segítségével. A fent említett intézkedések szélesebb körű alkalmazása, összes lehetséges előnyének tudatos kihasználása a célterületek értékeinek védelme mellett, a látogatói élmény fokozásához, és így hosszú távon a bevételek emelkedéséhez is hozzájárulhat.

A kutatás azokat a faktorokat gyűjti össze, amely egy adott terület népszerűségét eredményezték, ezzel jelentős látogatószám-növekedést, gazdasági- és infrastrukturális változást generáltak a helyi lakosok érdekeinek figyelmen kívül hagyásával. A tanulmány elsődlegesen szekunder forrásokat használ fel, az érintett filmek, sorozatok és helyszínek elemzésével. Primer forrásként mélyinterjúkra kerül sor az érintett területek vezetőivel, illetve turisztikai szakemberekkel, akik érdekeltek az overtourism jelenség visszaszorításában és a fenntarthatóság elősegítésében.

A kutatás eredményeinek ismeretében választ kaphatunk arra, hogy melyek azok a látogatómenedzsment eszközök, amelyek már sikeresen működnek a filmturisztikai helyszíneken, illetve milyen egyéb intézkedésekre és vezetői döntésekre lenne szükség a fenntartható(bb) filmturizmus kialakítására.

¹ PhD hallgató, Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem; Gazdaság- és Regionális Tudományi Doktori Iskola, rita.geletoczki@gmail.com

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ÚNKP-22-3-II kódszámú ÚJ Nemzeti Kiválóság Programjának szakmai támogatásával készült.

Kulcsszavak: overtourism, filmturizmus, látogatómenedzsment, fenntarthatóság,
filmturisztikai vonzerő, filmturisztikai szolgáltatás

JEL kód: L83, Q56, Z32

The impact of stress in hospitality

Adrienn Varró¹

Nowadays, in this fast-paced world, stress as a sign of the body is very common among people. We stress about everything. We experience it as children, as schoolchildren, in our studies and homework. We stress about getting good grades, we stress about the pressure to conform at home, "what if I bring home bad grades?" As a university student we are also stressed, the amount of studying to do, the amount of exams, the amount of papers to hand in, "Will I be ready on time?" "Will I be ready by the deadline?" We're stressed about finances and scholarships. "I just have to have a good GPA so I can stay on scholarship." Then we're out of college and another stress factor hits us. "Where will I be able to find a job and get a job?" "Who will hire me with zero experience?" "How much will my salary be?" Even when we have a job, when we have finally found a job, we can't be relaxed, because we have to do the job, we have to do the job properly, we have to fit in. As time passes, the overload of work will affect our daily performance and relationships with colleagues, and I haven't even mentioned the stress on our personal lives. My research is mainly about how stress affects people working in the hospitality industry, and what kind of stress they recognise.

Keywords: Hospitality workers, survey, investigation, experience

JEL code: Z0

¹ Student of Óbuda University

Difficulties and limitations of research on electric cars and electric car users

Bence Vereckei-Poór¹

Electric cars are slowly but steadily spreading in Hungary. Although the concept itself is becoming more and more widely known in our country, people – apart from seeing the cars with green license plates around them on the streets – do not know much about it. Since the majority of people generally have little information about this mode of transportation, it is a challenge to present results and intensive opinions during our research that prove the advantages or disadvantages of electric cars. With today's charging infrastructure in Hungary, the technology of electric cars can cause uncertainty and does not guarantee the carefree transport that was previously customary. That is why, during our research in the field, we try to find research subjects who already own an electric car and have well-founded opinions based on their experience. At the same time, since the number of electric cars still only accounts for a small percentage of the total vehicle number in Hungary, representative research aimed at the most reliable results does not provide a reassuring basis for the analyses. Then how to proceed?! The study aims to present potential ways of reaching electric car users, which differ in many ways from the usual methods, such as the use of social media groups, relevant elements of qualitative research.

Keywords: electric car, consumer consumption, marketing research, innovation, research

JEL code: D11, M31

¹ PhD student, Marketing and Tourism Institute, University of Pécs, Faculty of Business and Economics, poor.bence@tkk.pte.hu

Modern technológiák használata a mezőgazdasági gyakorlatban

Vlaskality Sára Dóra¹

Lényegében a teljes agrár-élelmiszerügyi szektor mérföldkőhöz érkezett, mind hazai, mind pedig világviszonylatban. Az elkövetkező évtizedekre prognosztizált népesség és élelmiszer igény növekedés hatalmas kihívás elé állítja a szakma képviselőit. Napjaink mezőgazdasági berendezkedésével egyelőre szinte elképzelhetetlen, hogy 30 év leforgása alatt hogyan fogjuk világszinten 70%-kal megnövelni az előállított élelmiszer mennyiséget. A mezőgazdaságban tehát ugrás szerű technológiai fejlődésre van szükség.

Az utóbbi időben felgyorsulni látszik a nagyüzemi termelés teljes vertikumát átfogó precíziós gazdálkodás térnyerése. A smart farming az input-output oldalak közötti maximális optimalizációt célozza és más gazdasági szektorokban megjelenő újítások bevonásával innovatív technológia megoldásokat szolgáltat a jelenkor mezőgazdasági problémáira.

Az egyik, jelenleg igen népszerű innovációs irány a precíziós gazdálkodáson belül a drónok használata, melyek akár távérzékelési platformként, akár a műtrágya vagy növényvédőszer kijuttatás eszközeként is alkalmazhatóak. Elméletben, a két alkalmazási terület szakszerű összehangolása a kijuttatandó inputanyagok és a kijuttatáshoz szükséges üzemanyag mennyiségének drasztikus csökkentését eredményezhetik a termésátlagok visszaesése nélkül. Kutatásom során az ilyen és ehhez hasonló, a termelési gyakorlatba is beszivárgó innovációk térnyerését, azok mikrogazdasági hatásait, a fejlesztések sikerességét befolyásoló tényezőket, illetve alkalmazásuknak előnyeit és hátrányait tekintettem át a rendelkezésre álló szakirodalmak alapján. A drónok mellett más, olyan napjainkban megjelenő mezőgazdasági innovációk gazdasági hátteréről is tartalomelemzést végeztem, amelyek képesek lehetnek jelentősen javítani a hazai agrárium termelékenységét.

Kulcsszavak: drón, inputanyag csökkentés, smart farming, precíziós gazdálkodás, távérzékelés

JEL kód: Q10, Q12, D00, D2

¹ PhD hallgató, Gazdálkodás és Szervezéstudományok Doktori Iskola, vlaskality.sara.dora@stud.uni-mate.hu